

**KONCEPCJA DZIAŁAŃ SPECJALNEGO OŚRODKA
SZKOLNO – WYCHOWAWCZEGO im. UNICEF w SŁUPSKU
na lata 2016-2018**

KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA PLACÓWKI

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. UNICEF w Słupsku jest placówką oświatową dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z niepełnosprawności intelektualnej oraz współwystępujących zaburzeń sprzężonych.

W skład SOSW wchodzi:

1. Szkoła Podstawowa dla uczniów

- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym (Zespoły Edukacyjno – Terapeutyczne)

2. Gimnazjum dla uczniów

- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym (Zespoły Edukacyjno – Terapeutyczne)

3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

4. Szkoła Przysposabiająca do Pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym.

5. Internat

Na terenie placówki organizowane są zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla dzieci z głębokim upośledzeniem umysłowym – zespołowe i indywidualne.

Na terenie placówki organizowane jest również wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci w wieku od 0 do 6 lat.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PRACY I ROZWOJU PLACÓWKI Z PRZEWIDYWANYMI EFEKTAMI
na lata 2016-2018

CEL OGÓLNY:

ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU WSZECHSTRONNEJ EDUKACJI, WYCHOWANIA I OPIEKI ORAZ RÓŻNORODNEJ TERAPII DLA KAŻDEGO DZIECKA, UCZNIĄ, WYCHOWANKĄ W NASZEJ PLACÓWCE.

CELE OPERACYJNE:

1. Systematyczne ulepszanie warunków lokalowych placówki, doposażanie ośrodka, poszerzanie oferty zajęć edukacyjno-terapeutycznych (zabezpieczenie optymalnych warunków działalności placówki).
2. Realizowanie nowatorskich rozwiązań programowych w placówce, promowanie wartości edukacji.
3. Aktywizowanie rodziców/opiekunów prawnych jako partnerów szkoły, udzielanie wsparcia w procesie nauczania i wychowania dziecka (zapewnienie dostępnych form pomocy dziecku i rodzinie).
4. Promowanie placówki w środowisku, prezentowanie osiągnięć uczniów, wychowanków i nauczycieli.
5. Organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli zgodnie z rzeczywistymi potrzebami placówki.

KONCEPCJA DZIAŁAŃ OŚRODKA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH FUNKCJONOWANIA:

I. KSZTAŁCENIE

Nadrzędnym celem pracy edukacyjnej jest dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia, wyposażanie go w wiedzę, kompetencje i umiejętności społeczne niezbędne do tego, by stał się odpowiedzialnym, kreatywnym, wrażliwym członkiem społeczności, w której funkcjonuje. Aby potrafił (mimo swojej niepełnosprawności) dostosować się do zmieniającej się rzeczywistości na warunkach integracyjnych.

Celem jest modelowanie szkoły nastawionej na ucznia niepełnosprawnego poprzez wspieranie i wzbogacanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Osiągnięcie tego celu

zapewni wysoki i harmonijny poziom procesu dydaktycznego, dający szansę rozwoju uczniowi niepełnosprawnemu we wszystkich sferach życia, z wykorzystaniem zaleceń PPP i dostosowaniem podstawy programowej do możliwości każdego ucznia.

Zostanie wypracowany i wdrożony, zmodernizowany, szkolny zestaw programów nauczania gwarantujący realizację podstawy programowej, uwzględniający możliwości, potrzeby i aspiracje ucznia niepełnosprawnego na wszystkich etapach edukacji. Wybierając program nauczania nauczyciele dokonują jego analizy pod kątem spójności z podstawą programową, biorąc pod uwagę potrzeby uczniów. Realizacja podstawy jest monitorowana.

Nauczyciele będą motywowani do poszukiwania nowych metod nauczania i doskonalenia już przyjętych tak, aby dziecko niepełnosprawne miało możliwości rozwoju na miarę swoich możliwości oraz zwiększało poczucie jego wartości i budowało wiarę we własne siły. **Nauczyciele będą zachęceni do organizowania różnych form pracy edukacyjno - wychowawczej** m.in. organizowania zajęć terenowych, realizowania projektów edukacyjnych, przeprowadzania zajęć otwartych w szkołach i przedszkolach publicznych.

Wewnątrzszkolny system oceniania będzie doskonalony i konsekwentnie nadzorowany tak, aby dostarczał uczniom i ich rodzicom wiedzy na temat postępów w nauce oraz motywował do nauki i stymulował ich rozwój. Konsekwencją tego będzie system monitorowania frekwencji i kontroli postępów w nauce.

Kontynuowane będzie badanie i analizowanie wyników egzaminów zewnętrznych w celu umożliwienia uczniom osiągnięcia jak najwyższych efektów, w oparciu o ewaluację wewnętrzną wyników egzaminów gimnazjalnych i zawodowych. W związku z brakiem wyników egzaminów szkół specjalnych będą przeprowadzane przynajmniej raz w roku na każdym etapie edukacji **próbne egzaminy**.

Będą nadal stwarzane warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów poprzez poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły.

Uczniowie będą mieli możliwość udziału w różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych w dotychczas przyjętej formie tzn. kół zainteresowań, zajęć tematycznych oraz udział w ogólnopolskich, powiatowych, szkolnych konkursach i zawodach sportowych, również organizowanych przez szkoły masowe.

W celu zwiększenia motywacji uczniów do nauki skuteczniej eksponowane będą postępy i osiągnięcia edukacyjne uczniów poprzez prezentowanie dyplomów i nagród na korytarzach szkoły oraz stronie internetowej Ośrodka.

Dla uczniów zainteresowanych kształceniem zawodowym, **przygotowana zostanie oferta, która z jednej strony pozwoli przyciągnąć do szkoły uczniów z innych Ośrodków, z drugiej zaś strony przygotuje absolwenta do odnalezienia się na rynku pracy.** Organizowane będą również **spotkania grona pedagogicznego z opiekunami praktyk pod kątem preorientacji zawodowej młodzieży.**

W dalszym ciągu ulepszana będzie, poprzez ciągłe monitorowanie, organizacja pomocy psychologiczno - pedagogicznej, która jest statutową działalnością ośrodka, poprzez ulepszanie tworzonych programów edukacyjno - terapeutycznych i stosowanie odpowiednich form i metod pracy z uczniem niepełnosprawnym.

Niezbędnym warunkiem osiągnięcia zamierzeń w tym obszarze będzie praca zespołowa wszystkich nauczycieli i wsparcie organu prowadzącego szkołę.

II. OPIEKA I WYCHOWANIE

Wychowanie to jeden z filarów szkoły. Obok kształcenia to właśnie wychowanie i opieka wymagają od całej społeczności szkolnej podejścia pełnego poświęcenia.

W najbliższych latach, mając na uwadze doświadczenia w zakresie opieki i wychowania, **tworzona będzie szkoła jeszcze bardziej przyjazna, samorządna i demokratyczna, bez agresji i zagrożeń społecznych, oferująca alternatywę wobec niebezpieczeństw otaczającego świata.**

Działania w zakresie wychowania będą wynikały z Programu Wychowawczego i Profilaktyki, który będzie ewaluowany i dostosowywany do potrzeb naszych uczniów i wychowanków.

Zadania zawarte w szkolnych programach będą realizowane w coraz szerszym współdziałaniu z rodzicami oraz z uwzględnieniem ich opinii.

Zostanie wprowadzony **Kodeks Zasad i Konsekwencji**, który będzie stale modyfikowany i aktualizowany.

Wiele uwagi poświęcone zostanie zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie szkoły, tak aby budynek i teren szkoły były zawsze bezpieczne dla przebywających w nim uczniów i nauczycieli, a praca organizowana zgodnie z przepisami prawa. Szczególnie egzekwowane

będzie **sumienne wywiązywanie się z obowiązku zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa podczas zajęć szkolnych, przerw, wyjść i wyjazdów poza teren szkoły**. Dzieci będą miały zapewnioną opiekę w świetlicy w godzinach zgodnych z oczekiwaniami rodziców.

Aby zapewnić w szkole wzrost poczucia bezpieczeństwa zaplanowano:

- czuwanie nad bezpieczeństwem uczniów podczas dowozu,
- traktowanie priorytetowo doskonalenia nauczycieli w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, rozbudowywanie, we współpracy z zespołem pedagogów i psychologów, systemu pomocy psychologiczno - pedagogicznej kierowanej do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- dbanie o wypracowanie tradycji szkolnych,
- podejmowanie działań mających na celu organizację uczniom i wychowankom czasu wolnego.

Ośrodek prowadzi grupy wychowawcze (Internat) i w związku z tym pojęcie opieki nabiera tu dużego znaczenia. Dzieci i młodzież szkolna, (często legitymująca się już dowodem osobistym), musi przystosować się do obowiązujących regulaminów i procedur. Dużego znaczenia nabiera tutaj pojęcie samorządności młodzieży.

Zweryfikowane zostaną jasne reguły i zasady, wskazujące bezwzględne zakazy i nakazy, akceptowane przez wszystkie strony (uczniów, rodziców i nauczycieli). Będzie miało to wpływ na poczucie odpowiedzialności za własne działania uczniów.

Nauczyciele wychowawcy motywowani będą do permanentnego poszerzania i uatrakcyjniania zajęć w grupach wychowawczych.

Jak do tej pory zapewniana będzie pomoc wychowankom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej poprzez organizowanie dożywiania, zakupu odzieży, przyborów szkolnych. W związku z tym kontynuowany będzie udział w programie „**Owoce w szkole**”, którego celem jest **trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci** poprzez **zwiększenie udziału owoców i warzyw** w ich codziennej diecie oraz **propagowanie zdrowego stylu życia** poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym.

W ramach współpracy z Akademią Pomorską **zostanie przeprowadzony cykl zajęć dla dzieci i młodzieży promujący zdrowy styl życia**. Zajęcia będą prowadzone przez studentów kierunku pedagogiki pod kierunkiem Pani prof. dr hab. Agnieszki Zalewskiej – Meler.

Kontynuowana i doskonalona będzie współpraca z instytucjami wspierającymi działalność opiekuńczo-wychowawczą Ośrodka, tj.:

- Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- Domami Dziecka,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Policją,
- Kuratorami Sądowymi,
- Asystentami Rodziny.

W najbliższych latach prowadzone będą badania losów absolwentów SOSW. Stwarza to możliwość przygotowania uczniów do dalszej edukacji i zatrudniania na otwartym i chronionym na rynku pracy.

W związku z licznymi zmianami w obszarze demograficzno – społecznym istnieje zapotrzebowanie na stworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej dla absolwentów Ponadgimnazjalnej Specjalnej Szkoły Przesposabiającej do Pracy (do roku - przy współpracy ze stowarzyszeniem - napisanie projektu umożliwiającego pozyskanie środków na stworzenie zaplecza pod Warsztaty Terapii Zajęciowej).

III. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

Kreatywność jest potrzebna do rozwiązywania problemów, projektowania sposobów działania w przyszłości, rozwiązywania konfliktów, upraszczania procedur, cięcia kosztów, zwiększania motywacji, projektowania nowych produktów i usług oraz kształtowania strategii. Trzeba wiedzieć, czego się chce oraz ustalić, jak się to osiągnie, a wreszcie działać. Kierunki wyznacza tak **kontrola zarządcza**, jak i **zarządzanie strategiczne**. To teza, która wyznaczać będzie organizację pracy placówki.

Cykl życia SOSW jako organizacji jest potwierdzeniem elastyczności, nadążania za wymogami rynku, bacznej obserwacji procesów zachodzących w szkole i relacji ją tworzących. Interesariusze nie obiecują, ale podejmują działania, analizują i wyciągają wnioski dla rozwoju. W szkole nie ma bowiem działań jednostronnych.

Zapewnione będzie funkcjonowanie szkoły zgodnie z obowiązującym prawem. Przepisy wewnętrzne będą systematycznie aktualizowane zgodnie z obowiązującym stanem prawnym. Upowszechniana będzie znajomość prawa oświatowego i szkolnego oraz dostęp do przepisów prawnych.

Celem sprawowania nadzoru dyrektora będzie planowe i systematyczne diagnozowanie i ocenianie efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej nauczycieli, oraz monitorowanie rozwoju zawodowego nauczycieli, który przekładając się na wspomaganie rozwoju uczniów spowoduje wzrost atrakcyjności szkoły.

W organizacji pracy szkoły nadal uwzględniane będą założenia polityki oświatowej państwa, oraz organu prowadzącego szkołę.

Prowadzona będzie polityka współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły, która polega na:

- demokratycznym kierowaniu zespołem nauczycielskim, które będzie się przejawiało w tworzeniu grup zadaniowych zarówno do realizacji zadań długofalowych, jak i okazjonalnych,
- przekazaniu części kompetencji kierowniczych na osoby funkcyjne,
- określeniu systemu motywacyjnego oraz zaproszeniu do jego nowelizacji, jasnym określeniu kompetencji, zadań i obowiązków pracowników, oraz działań doradczych przedstawicieli rady pedagogicznej, pracowników i działających w szkole związków zawodowych.

Sprawowany będzie skuteczny nadzór pedagogiczny zgodnie z zapisami Rozporządzenia MEN z dnia 10 maja 2013 r. w formie:

- ewaluacji wewnętrznej,
- kontroli,
- wspomagania.

W związku z tym w szkole **zatrudniana będzie kadra pedagogiczna, złożona z nauczycieli specjalistów, której kompetencje i rozwój zawodowy umożliwią pełną realizację zadań dydaktyczno - wychowawczych i opiekuńczych SOSW.** W dalszym ciągu nauczyciele będą motywowani do zdobywania kolejnych stopni awansu zawodowego, planowania i prowadzenia wewnątrzszkolnego doskonalenia uwzględniającego potrzeby nauczycieli i szkoły oraz dokształcania i doskonalenia zewnętrznego. **Nauczyciele tak ważnej w środowisku placówki, jak SOSW muszą doskonalić swoje umiejętności w różnych płaszczyznach działania szkoły, dostosowywać zabiegi rewalidacyjne i terapeutyczne do aktualnych potrzeb wychowanka.**

Kolejnym ważnym zadaniem, które stoi przed dyrektorem, jako sprawnym i skutecznym przywódcą, jest dbanie o dobrą atmosferę, klimat panujący w placówce. Dobra i przyjazna atmosfera sprzyja pracy, innowacyjnym postawom nauczycieli oraz motywuje do twórczych poszukiwań, służy psychicznemu i fizycznemu zdrowiu, zwiększa wydajność pracy, która przejawia się poprzez wiele ważnych w szkole elementów, między innymi podejmowanie działań integrujących, umiejętne zarządzanie konfliktem oraz komunikacji.

Planowanych jest jeszcze wiele działań:

- dokończenie malowania korytarzy i stołówki,
- ocieplenie budynku i wykonanie nowej elewacji – termomodernizacja,
- zagospodarowanie terenu wokół szkoły – ogródek dla zespołów rewalidacyjno – wychowawczych (uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim)
- stworzenie oddziału przedszkolnego i zorganizowanie placu zabaw przy szkole,
- doposażenie gabinetów terapeutycznych w nowoczesne pomoce dydaktyczne i terapeutyczne, w tym do zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju.

Dyrektor szkoły będzie efektywnie gospodarować budżetem szkoły oraz dbać o jej majątek. Bardzo ważne jest zarządzanie finansami tak dużej jednostki, jak SOSW w Słupsku, w tym ścisłe przestrzeganie wydatków w rozdziałach i paragrafach budżetowej klasyfikacji, racjonalne gospodarowanie środkami.

Dyrektor wraz z główną księgową jest nie tylko odtwórcą budżetu, ale i jego twórcą pod względem jakościowym i zadaniowym.

Planowane jest gromadzenie środków pozabudżetowych od sponsorów oraz ze środków unijnych poprzez pisanie projektów.

Pracownicy administracji i obsługi będą wspierani w należytym wypełnianiu obowiązków za pomocą premii i nagród, ponieważ to sprawdzony sposób na ich zdyscyplinowanie i dyspozycyjność.

IV. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI, ŚRODOWISKIEM LOKALNYM I PROMOCJA SZKOŁY

Współpraca środowiska rodzinnego i szkolnego w dużej mierze uzależnione jest od odpowiedniego klimatu. Rodzice powinni czuć się potrzebni i ważni. Nie tylko wtedy, gdy potrzebna jest dodatkowa opieka w czasie wycieczki lub imprezy szkolnej. Nauczyciel nie może traktować rodziców jak swoich wychowanków. Rodzice muszą poczuć się prawdziwymi

partnerami dyrektora i nauczycieli. Do grona pedagogicznego skierowane będą słowa: „**Nie pytaj, co rodzice mogą dać szkole, pomyśl, co szkoła może zrobić dla rodziców**”.

Przykładowe rozwiązania, które wydają się dość łatwe w realizacji to:

- kontynuowanie dobrej współpracy z rodzicami,
- podjęcie działania w celu zwiększenia ich zaangażowania we wszystkie obszary życia szkoły,
- wprowadzenie zwyczaju przyznawania tytułu „*Przyjaciel szkoły*” za wyjątkowe zaangażowanie w życie szkoły,

SOSW im. UNICEF w Słupsku jest placówką w szczególny sposób starającą się pomóc rodzinie ucznia. Jego problemy rozpatrywane są w powiązaniu z funkcjonowaniem jego środowiska, zwłaszcza rodzinnego. Większość zaburzeń w funkcjonowaniu dziecka w szkole ma źródło w rodzinie. Rodzice często nie rozumieją potrzeb, przeżyć oraz trudności emocjonalnych dziecka upośledzonego umysłowo. Dlatego potrzebna jest jak najszersza **pedagogizacja rodziców poprzez dostarczanie opiekunom przystępnej wiedzy o prawidłowościach i nieprawidłowościach funkcjonowania rodziny**, w której jest dziecko niepełnosprawne. Możemy tę wiedzę wzbogacić wychodząc naprzeciw ich potrzebom. W tej sferze **wprowadzona zostanie forma pomocy - „Szkoła dla rodziców”** kierowana przez pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówce. **Spotkania z rodzicami, których celem, będzie poprawienie relacji rodzic- dziecko; rodzic – nauczyciel odbywać się będą w naszej placówce.**

„Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” to ogólnopolski program rekomendowany przez MEN. Są to zajęcia skierowane do osób dorosłych, rodziców, nauczycieli i wychowawców oraz osób, którym zależy na porozumieniu się z innymi. Program ten ma na celu wspieranie umiejętności wychowawczych, jest propozycją pomocy w zrozumieniu swojej roli jako rodzica i wychowawcy, okazją do rozwoju umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksji nad własną postawą wychowawczą, wymiany doświadczeń. To także nauka dialogu i kształtowania więzi między rodzicami opartych na wzajemnym szacunku.

Promocja placówki w środowisku lokalnym.

Ważnym aspektem pracy szkoły jest otwarcie na kontakty ze środowiskiem lokalnym i realizowanie jego oczekiwań. Cenna jest dobra opinia środowiska lokalnego, jego pozytywny odbiór. Dlatego też kontynuowane będą następujące **działania**:

- drzwi otwarte szkoły,
- organizowanie imprez lokalnych,
- Festyn Rodzinny,
- kiermasze świąteczne,
- wspólne tworzenie ozdób świątecznych,
- publikowanie w prasie lokalnej artykułów na temat działalności szkoły,
- unowocześnianie strony internetowej,
- współpraca z lokalnymi i regionalnymi przedsiębiorcami,
- podtrzymywanie współpracy z lokalnymi mediami, na łamach których umieszczane byłyby informacje na temat działalności placówki oraz propagowana specjalistyczna wiedza z zakresu psychologii, pedagogiki, logopedii, rewalidacji, terapii,
- udział nauczycieli w konferencjach metodycznych i naukowych w celu dzielenia się wiedzą na temat edukacji i rehabilitacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im. UNICEF w Słupsku,
- nawiązanie ścisłej współpracy ze środowiskiem akademickim (Akademia Pomorska w Słupsku) w celu obopólnego dzielenia się wiedzą i doświadczeniem.

W związku z tym, że środowisko lokalne jest nieodłącznym elementem pracy każdej placówki opiekuńczo – wychowawczej, poszerzona i ugruntowana zostanie **współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.**

W celu promocji szkoły w środowisku organizowany będzie **TYDZIEŃ BEZPŁATNYCH DIAGNOZ** dla mieszkańców Słupska (obszar badań: gotowość szkolna, diagnoza logopedyczna, audiometria, diagnoza pedagogiczna, integracja sensoryczna) – rok szkolny 2016/2017.

ZAKOŃCZENIE

Przedstawiona koncepcja działania Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Słupsku nie wyczerpuje w pełni wszystkich planowanych działań. Jest to związane ze specyfiką pracy placówki oraz z permanentnymi zmianami w organizacji dużej i specyficznej jednostki. Wydaje się jednak, że ujęte zostały główne elementy jej rozwoju na najbliższe 2 lata (2016- 2018).

Będą podejmowane starania, aby szkoła specjalna funkcjonowała, jako nowoczesna placówka, w której podejmuje się wiele działań zgodnych z prawem oświatowym, uwzględniając potrzeby pracownika, a przede wszystkim niosąca pomoc tak, aby wszyscy jej "klienci" byli zadowoleni z oferty, jaką prezentujemy. **Kontynuowane będą prace nad skutecznością podejmowanych działań, aby przez swój profesjonalizm Ośrodek wzbudzał w środowisku zaufanie i szacunek.**